

B Universitat de Barcelona

Observatori
de l'Estudiant

Grup de Treball

Informe

**Propostes de l'Observatori de l'Estudiant respecte a
l'avantprojecte de la Reforma d'Estructures Acadèmiques i
Administratives de la UB**

Informe

Autors

Albert Gili

Grau de Ciències Polítiques i de l'Administració

Ibai Gorriti

Grau de Comunicació i Indústries Culturals

Marzia Matarese

Grau de Comunicació i Indústries Culturals

Dídac Ramírez

Màster d'Accés a l'Advocacia

Héctor Xaubet

Alumni de Sociologia

Edició

Observatori de l'Estudiant

*Vicerectorat d'Estudiants
i Política Lingüística*

Data d'edició

Gener de 2015

La Universitat de Barcelona es dirigeix cap a un procés de reforma de les seves estructures acadèmiques i administratives. En aquest sentit, el 25 de novembre es va publicar l'avantprojecte de la Reforma en què s'explica el procés de transformació que emprendreà la UB i l'impacte que això tindrà sobre els actors que formen part de la comunitat universitària.

Amb aquest propòsit, el 16 de desembre el Dr. David Vallespín, delegat per a la governança, la reforma de l'Estatut i els assumptes jurídics, es va reunir amb un grup d'estudiants de l'Observatori de l'Estudiant per presentar-los l'avantprojecte i escoltar-ne les propostes.

En aquest informe es recullen les aportacions d'Albert Gili, d'Ibai Gorriti, de Marzia Matarese, de Dídac Ramírez i d'Héctor Xaubet, membres de l'Observatori de l'Estudiant respecte a l'Avantprojecte de la Reforma d'Estructures Acadèmiques i Administratives de la UB.

ASPECTES FORMALS DE L'INFORME

Es proposa revisar alguns aspectes de llenguatge, fer-lo més entenedor per als estudiants. Alguns conceptes clau del vocabulari de la reforma, com poden ser els de *massa crítica*, *internacionalització*, *afinitat*, *identitat o territorialitat*, tal com estan definits actualment, resulten poc entenedors des del punt de vista de l'estudiant. Es proposa redactar-los amb més claredat, i si cal, amb un llenguatge més planer i recurrent a exemples.

En aquest sentit, també cal reformular la redacció de la pàgina 127 respecte de la participació dels estudiants.

INFORMACIÓ SOBRE EL PROCÉS DE REFORMA

Ja s'ha previst en la memòria que l'alumnat rebi la informació sobre el procés de reforma perquè pugui assabentar-se dels canvis del seu centre, especialment pel que fa a funcionament i organització.

Però, considerant que cal incidir en aquest aspecte i donar-hi el màxim de garanties, es proposa que la memòria prevegi l'elaboració d'un protocol d'informació a l'alumnat, que prevegi tota la informació que s'ha de donar, quan i com fer-ho (aspectes que s'han de comunicar, als col·lectius afectats que han de ser informats, calendarització, canals a emprar, etc.). Aquest protocol és especialment rellevant en els casos en què s'ha de produir un trasllat.

REPERCUSSIÓ EN LA QUALITAT ACADÈMICA

Caldria que s'expliciti clarament a la memòria el compromís que la reforma no repercutirà negativament en la qualitat acadèmica ni en els serveis a l'alumnat.

És fonamental assegurar que la docència tingui una bona dotació amb l'objectiu de mantenir un bon nivell de l'ensenyament, ja que hem de tenir present la qualitat educativa, que depèn molt de la quantitat de professors i de la seva formació, per tal de satisfer les necessitats educatives dels estudiants. També es considera oportú millorar el seguiment de la docència i assegurar-ne el compliment del compromís.

També es creu important crear titulacions més transversals i, per exemple, en el cas dels postgraus, millorar-ne l'especialització.

IMPACTE DE LA REFORMA EN ELS SERVEIS A L'ALUMNAT

Al document de l'avantprojecte es comenten diversos aspectes als quals es poden destinar els recursos que, d'acord amb la memòria, s'obtidrien amb la reforma. De la part que aniria destinada a millores per als estudiants, es valoren diverses mesures com ara les beques i ajuts, els serveis adreçats als estudiants o les oficines d'internacionalització.

Respecte a això, considerem també prioritari potenciar els serveis de suport als estudiants, entre els quals els serveis d'atenció i orientació a l'estudiant, les oficines d'internacionalització i les d'ocupabilitat i pràctiques.

POTENCIAR ELS SERVEIS D'INFORMACIÓ ESPECIALITZADA I ORIENTACIÓ ACADÈMICA I PROFESSIONAL ALS ESTUDIANTS

Com es comenta a l'informe de l'avantprojecte, «els estudiants són la raó de ser de la universitat». És rellevant, doncs, destinar una part important dels recursos al foment i a la incentivació dels serveis d'atenció, orientació i suport especialitzat per als estudiants. El Servei d'Atenció a l'Estudiant (SAE) ha demostrat ser una eina essencial per a l'assessorament i l'orientació dels estudiants en la transició cap a la Universitat, (futurs estudiants), al llarg de la seva vida acadèmica i de cara al trànsit al món professional. Per això es proposa que es doti cada centre/Campus amb una oficina del SAE, tal com actualment hi ha oficines de Relacions Internacionals per cada facultat que completen la feina de l'OMPI. Es creu que d'aquesta manera es podria oferir informació i orientació de manera més específica i adient per als estudiants del centre/Campus, alhora que facilitar-ne l'accés.

Obrir una oficina del SAE a cada centre respon a la necessitat de facilitar l'accés a la diversitat dels estudiants als serveis que s'hi ofereixen. Sobretot en el cas de la UB, una universitat amb molts centres distribuïts a diferents llocs de la ciutat de Barcelona, aquesta mesura ajudaria a limitar la dispersió que pot derivar d'acudir a un altre centre i millorar-ne així l'accessibilitat i la prestació.

(Vegeu l'annex I i l'apartat de Recursos de l'Informe d'Inserció Social i Laboral de l'Observatori de l'Estudiant)

MESURES PER AFAVORIR LA MOBILITAT INTERNACIONAL

A l'informe es destaca la importància dels programes de mobilitat internacional per l'increment del prestigi de la universitat i per les oportunitats de creixement que això suposa per l'alumnat. Creiem que avui en dia l'experiència a l'estranger és fonamental i indispensable en el procés formatiu de cadascú i per aquest motiu s'haurien de potenciar el sistema de beques i ajuts per a la mobilitat internacional. A més, per fomentar la integració de les estades a l'estranger

amb els estudis s'hauria de millorar el reconeixement acadèmic dels cursos i dels crèdits fets durant aquests programes.

MESURES PER AFAVORIR EL TRÀNSIT AL MÓN LABORAL I MILLORAR L'OCUPABILITAT DE L'ALUMNAT

En un període de crisi econòmica, l'accés al món laboral és cada vegada més complicat. El trànsit de la vida universitària cap al mercat del treball és un pas delicat i crucial per a la futura vida professional d'un estudiant. Per aquest motiu esdevé fonamental potenciar la Borsa de Treball de la UB i els altres serveis d'introducció al mercat laboral.

A més, en el marc de les relacions cada vegada més estrictes entre el món acadèmic i el professional previst pel pla Bolonya, es proposa potenciar el sistema de pràctiques curriculars a empreses i afavorir-ne la continuïtat cap a l'ocupació.

Així mateix és oportú tenir en compte les necessitats dels estudiants que a més treballen a l'hora de plantejar els convenis de pràctiques. Cal, doncs, millorar la compatibilitat i la coexistència dels estudis i de les pràctiques curriculars amb una possible ocupació.

PARTICIPACIÓ DELS ESTUDIANTS I GOVERNANÇA

Sense menystenir la prioritat de millorar els diversos serveis a l'alumnat, es comenta la possibilitat de dotar de recursos per millorar la participació i la representació estudiantil, ja que, d'acord amb el darrer informe del Consell de l'Estudiantat de les Universitats de Catalunya (CEUCAT),* la UB és de les universitats del Sistema Universitari Català (SUC) amb indicadors més baixos en aquest sentit. Es podria, doncs, plantejar d'incloure alguns d'aquests indicadors a la memòria.

Així mateix es refereixen les preocupacions dels estudiants respecte a la governança, entenent que, tot i que no és pròpiament matèria d'aquesta reforma, el resultat d'aquesta pot condicionar-ne certs aspectes, o marcar directrius en un o altre sentit. Per això, la reforma en cap cas hauria d'impedir o condicionar les propostes d'augmentar la representació dels estudiants als òrgans de govern, ni de mantenir el nivell que ja s'ha assolit davant les intencions d'alguns sectors de la universitat per reduir-la. D'altra banda, el resultat de la reforma tampoc hauria de condicionar el sistema d'elecció dels degans, mantenint que es faci per mitjà d'eleccions i no per nomenament per part del rector.

A més, davant l'objectiu de l'avantprojecte de reduir càrrecs per tal d'agilitzar l'estructura acadèmica i administrativa, es proposa capitalitzar l'estalvi que en resultarà.

*http://www.ceucat.cat/publicacions/informes-i-estudis/documents/informe-davaluacio-de-les-mesures-per-augmentar-la-participacio-juliol-2011/at_download/file

REESTRUCTURACIÓ DELS CENTRES

Es considera molt important que s'asseguri la visibilitat dels centres i es proposa no reduir facultats sinó departaments, tot i proposar que la Facultat de Sociologia s'integri en el Centre d'Humanitats (sempre amb l'acord i aprovació de les parts implicades). Igualment, caldrà un anàlisi acurada dels espais en la integració de la Facultat de Biblioteconomia i Documentació en el Centre d'Humanitats i del règim especial de Belles Arts.

La redistribució dels recursos hauria de tenir en compte el valor de les branques d'humanitats i ciències socials, que produeixen coneixements crítics, ètics i teòrics molt importants encara que sigui difícil avaluar a curt termini el retorn científic o econòmic.

Juntes de Centres (compliment dels mínims COMLOU)

CONSERGERIES - PUNTS D'INFORMACIÓ ALS CENTRES

Les consergeries o punts d'informació de la facultat caldria que tinguessin personal coneixedor de l'organització i que siguin informats de qualsevol novetat per tal d'ajudar els estudiants i donar-los d'entrada tota la informació logística que requereixin. Aquest no és un canvi «estructural», però potser sí un canvi d'estil a l'hora d'informar i d'ajudar els estudiants que és molt més àgil i ràpid. Per exemple, pot ser freqüent que un estudiant vagi a una consergeria o punt d'informació i pregunti per algun grup de recerca, però que els conserges del punt d'informació no els soni de res. Caldria, per això, que ells tinguessin un llistat amb tots els grups, per saber de quin departament depenen i el seu contacte. Així com amb aquest exemple, també amb altres qüestions hauria de funcionar d'aquesta manera.

ANNEX 1

L'accés als serveis d'atenció a l'estudiant és un dret establert per l'Estatut de l'Estudiant Universitari (EEU), formalitzat al BOE núm. 318 del 31 de desembre de 2010, un document que fixa els drets i deures dels estudiants dins del sistema universitari actual. L'EEU estableix que cada universitat podrà disposar d'unitats d'atenció a l'estudiant que hauran de desenvolupar les seves funcions «estrictament connectades i coordinades amb els sistemes d'acció de tutoria, les accions de formació de tutors i amb el conjunt de programes i serveis de la universitat».

Les funcions d'aquests centres, que a la UB són exercides pel Servei d'Atenció a l'Estudiant (SAE), s'han de distingir de les que es duen a terme a les altres entitats prestadores de serveis universitaris. El SAE, de fet, respon a la necessitat dels estudiants de tenir un òrgan de suport especialitzat que els acompanyi al llarg de tot el procés formatiu, des del període preuniversitari, durant tot el període formatiu a la universitat i, fins i tot, fins al període post universitari.

Un dels aspectes més importants del SAE és la seva funció d'informació especialitzada i d'orientació acadèmica i professional. Es tracta d'un servei especialitzat prestat per professionals de la informació i documentació i d'orientadores que estan formats per analitzar i diagnosticar la situació de l'estudiant, identificar-ne atentament el problema i per poder proposar una solució personalitzada i eficaç. L'objectiu és resoldre les dificultats, sempre que sigui possible, cas per cas amb el màxim d'atenció i professionalitat i millorar així l'adaptació i la integració de l'estudiant dins de la universitat, assegurar-ne l'èxit acadèmic i personal i ajudar-lo a realitzar les seves aspiracions personals i professionals.

Un altre aspecte molt important és l'orientació cap al món professional. Aquests serveis d'orientació també es complementen amb programes de formació continuada que volen dotar l'estudiant de coneixements i competències transversals que ajudin la seva inserció en l'entorn laboral.

En el cas de la Universitat de Barcelona, les iniciatives del SAE, com ara Feina UB, el Club de Feina, la formació en competències i les jornades d'orientació als centres són de molta utilitat per a l'estudiant.

També és essencial potenciar i apropar l'atenció dels estudiants amb discapacitat a través de l'Oficina d'integració del SAE.

[Informe d'Inserció Social i Laboral](#) de l'Observatori de l'Estudiant.